

Araştırma Makalesi / Research Article

Covid-19 Salgını Çerçevesinde Geleneksel Güvenlik Anlayışına İlişkin Bir Eleştiri ve İnsani Güvenliği Yeniden Düşünmek*A Criticism of the Traditional Security Understanding and Rethinking Human Security Within the Framework of the Covid 19 Pandemic*Zeynep PARALI ¹, Selim KANAT ² & Muharrem GÜRKAYNAK ³

Geliş/Received: 28.11.2023

Kabul/Accepted: 15.12.2023

Öz

Soğuk Savaş'ın sona ermesi ve küreselleşme sürecinin kazandığı ivmeyle birlikte doğrudan insanı hedef alan değişen ve çeşitlenen birçok yeni tehdit ortaya çıkmış, bu durum tehditlerle mücadele konusunda yalnızca askeri yöntemlere bel bağlayan geleneksel görüşün yeni tehditlerle mücadele etme konusunda yetersiz kalmasına neden olmuştur. 1990'lı yıllarda geleneksel görüşün iddia ettiğinin aksine yalnızca devletleri değil, bireyleri hatta yaşadığımız dünyayı da referans nesnesi olarak gören ve kökenleri liberalizme dayanan Yeni Güvenlik Anlayışı ortaya çıkmıştır. Bu anlayış, güvenliğin gündemini insan güvenliğinden küresel güvenliğe kadar uzanacak şekilde çevresel, toplumsal ve ekonomik alanlarda ortaya çıkan veya çıkabilme potansiyeli olan tehditleri de içine alarak genişletmiştir. Dolayısıyla da ulus-aşırı suçlar, göç, aşırı nüfus artışı, kıt kaynaklar, ekonomik dengesizlik, salgın hastalıklar, doğal afetler vb. birçok konu yeni güvenlik anlayışının asıl gündemini oluşturmuştur. Bu kapsamda, Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkıp bütün dünyaya yayılarak küresel bir tehdit haline gelen Covid-19 salgını geleneksel görüşün sorgulanmasına neden olmuş, yeni güvenlik anlayışı ya da insan güvenliği üzerine yeniden düşünülmesine olanak tanımıştır. Bu çalışma, geleneksel güvenlik anlayışının devletlerin güvenlik politikalarından uzak kalmadığını kabul etmekle birlikte, geleneksel görüşün Covid-19 salgını ile mücadelede yeterli olup olmadığını saptamayı ve geleneksel görüşünün genişlemesi olarak da görebileceğimiz yeni güvenlik anlayışının görüşlerini Covid-19 salgını çerçevesinde değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel güvenlik anlayışı, yeni güvenlik anlayışı, Covid-19 salgını, insani güvenlik.

Abstract

With the end of the Cold War and the acceleration of the globalization process, many new changing and diversifying threats have emerged that directly target people, and this has caused the traditional view, which relies only on military methods to combat threats, to be insufficient to combat new threats. In the 1990s, contrary to what the traditional view claimed, the New Security Approach emerged, which sees not only states but also individuals and even the world we live in as the object of reference, and whose roots are based on liberalism. This

¹Sorumlu Yazar/Corresponding Author, Doktora Öğrencisi, Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF, Avrupa Birliği Çalışmaları, Isparta, Türkiye. e-posta: zeynepparali@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-8573-8770.

²Doç. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Isparta, Türkiye. e-posta: selimkanat@sdu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2663-3757.

³Prof. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Isparta, Türkiye. e-posta: muharremgurkaynak@sdu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5371-0474.